

ening*), er saaledes blevet opfyldt. Ogsaa Ønsket om Udgivelse i et eller flere fremmede Sprog vil blive opfyldt. Bogen bærer Paaskrift om, at «Oversættelse i fremmede Sprog forbeholdes», og vi erfare, at dette Forbehold sandsynligvis virkelig vil blive benyttet for i det Mindste et Par Sprogs Vedkommende.

Den Opgave, Overkrigskom. Madsen har stillet sig, har utvivlsomt en meget betydelig baade theoretisk og praktisk Interesse. Vi tvivle ikke om, at hans Arbejde hos rette Sagkyndige vil vække den Opmærksomhed, det fortjener.

Bogen foreligger i en smukt udstyret Skikkelse.

Herbert Spencer, Om Opdragelse. Paa Dansk ved H. Høffding. A. F. Høst & Søn's Forlag. 1876. (172 S.)

Forf. gjør (S. 68—70) den meget sande Bemærkning, at skjønt der i de moderne Opdragelsesplaner vises Omhu for at gjøre de Unge skikkede til Livet i Samfundet og i de borgerlige Forhold, vises der slet ingen Omhu for at uddanne dem til at indtage Forældres Plads. Medens man indser, at en omhyggelig Forberedelse behøves for at kunne vinde Livets Ophold, synes man ikke at antage, at der behøves Forberedelse til at kunne opdrage Børn. En Dreng anvender mange Aar paa at vinde Kundskaber, hvis væsentligste Værdi er at udgjøre «hvad en Gentleman kan», og en ung Pige anvender mange Aar paa saadanne dekorative Færdigheder, der kunne lade hende glimre i Aftenselskaber; — men ingen af dem anvender en eneste Time paa at forberede sig til det alvorligste Ansvar af alle: Ledelsen af en Familie. Og dog er dette en Opgave, der falder i ni's Lod af ti; det er den vanskeligste af alle Opgaver, som det voxne Menneske har at løse, og ved Selvundervisning vil man ikke tilstrækkeligt forberede sig til dens Løsning. Der kan ikke angives nogen fornuftig Grund til at udelade Opdragelseskunsten af Læreplanen. Hvad enten vi se

*) Jfr. Referatet i Nationaløk. Tidsskr. Bd. VII S. 275—288.

ening^{*)}, er saaledes blevet opfyldt. Ogsaa Ønsket om Udgivelse i et eller flere fremmede Sprog vil blive opfyldt. Bogen bærer Paaskrift om, at «Oversættelse i fremmede Sprog forbeholdes», og vi erfare, at dette Forbehold sandsynligvis virkelig vil blive benyttet for i det Mindste et Par Sprogs Vedkommende.

Den Opgave, Overkrigskom. Madsen har stillet sig, har utvivlsomt en meget betydelig baade theoretisk og praktisk Interesse. Vi tvivle ikke om, at hans Arbejde hos rette Sagkyndige vil vække den Opmærksomhed, det fortjener.

Bogen foreligger i en smukt udstyret Skikkelse.

Herbert Spencer, Om Opdragelse. Paa Dansk ved H. Høffding. A. F. Høst & Søn's Forlag. 1876. (172 S.)

Forf. gjør (S. 68—70) den meget sande Bemærkning, at skjønt der i de moderne Opdragelsesplaner vises Omhu for at gjøre de Unge skikkede til Livet i Samfundet og i de borgerlige Forhold, vises der slet ingen Omhu for at uddanne dem til at indtage Forældres Plads. Medens man indser, at en omhyggelig Forberedelse behøves for at kunne vinde Livets Ophold, synes man ikke at antage, at der behøves Forberedelse til at kunne opdrage Børn. En Dreng anvender mange Aar paa at vinde Kundskaber, hvis væsenligste Værdi er at udgjøre «hvad en Gentleman kan», og en ung Pige anvender mange Aar paa saadanne dekorative Færdigheder, der kunne lade hende glimre i Aftenselskaber; — men ingen af dem anvender en eneste Time paa at forberede sig til det alvorligste Ansvar af alle: Ledelsen af en Familie. Og dog er dette en Opgave, der falder i ni's Lod af ti; det er den vanskeligste af alle Opgaver, som det voxne Menneske har at løse, og ved Selvundervisning vil man ikke tilstrækkeligt forberede sig til dens Løsning. Der kan ikke angives nogen fornuftig Grund til at udelade Opdragelseskunsten af Læreplanen. Hvad enten vi se

^{*)} Jfr. Referatet i Nationaløk. Tidsskr. Bd. VII S. 275—288.

hen til Forældrenes Lykke eller til Følgerne for Børnenes og Efterkommernes Karakterer og Livsvilkaar, maa vi indrømme, at Kjendskab til de rette Fremgangsmaader ved Ungdommens Opdragelse baade i fysisk, intellektuel og moralsk Henseende er af overordenlig Betydning. Dette burde være det sidste Fag, hvormed enhver Mand og Kvinde beskæftigede sig i deres Læreaar. Ligesom fysisk Modenhed godtgjøres ved at frembringe Afkom, saaledes godtgjøres aandelig Modenhed ved Evnen til at opdrage dette Afkom. Den Gjenstand, som indbefatter alle andre Gjenstande, og med hvilken Opdragelsen derfor burde slutte, er Opdragelsens Theori og Praxis.

Den foreliggende Bog, der fremtræder som 7de Bind af det paa d'Hr. A. P. Høst & Søn's Forlag udkommende «Universalbibliothek», giver selvfølgelig ikke nogen fuldstændig Fremstilling af Opdragelsens Theori, men indeholder fortrinlige Vink. I Bogens første Afsnit, «intellektuel Opdragelse», fastslaas de Principer, der bør være de ledende ved Undervisningen. I andet Afsnit, «moralisk Opdragelse», indskærper Forf. særligt, at Børneopdragelsen bør ledes saaledes, at Børnene komme til at føle de naturlige Følger af deres Opførsel. I tredje Afsnit, «fysisk Opdragelse», bvæler han ved de Fejl, Nutidens fysiske Opdragelse sædvanlig gjør sig skyldig i: mangelfuld, knap og ikke tilstrækkelig nærende Føde, mangelfuld Paaklædning, mangelfuld Bevægelse, overdreven aandelig Anstrængelse osv. — Hvert Afsnit udgjør et selvstændigt Hele. De forskellige Afsnit ere skrevne til forskellige Tider og oprindelig offentliggjorte i forskellige Tidsskrifter. Der er saaledes Intel til Hinder for, at de kunne forstås hvert for sig; men den Læser, der har læst ét af dem, vil vist ikke undlade at læse de to andre. Fremstillingen er klar, rolig, almenfattelig; den vidner helt igjennem om den berømte Forfatters alsidige Dannelse, klare, skarpe Forstand og aandelige Overlegenhed. Den Grundbetragtning, hvorpaa Bogen hviler, er sikkert sand og maa billiges, selv om man ikke kan tiltræde alle Enkeltheder. Enhver dannet Læser vil kunne læse Bogen med Fornøjelse, med Nytte og Udbytte.